

Fyrirv. landsstýrismaður í almanna- og heilsuárum: Ongin vilji:

Herja á har tey rokna við at mótstöðan er veikast

– Hetta ber ikki boð um, at landsstýrið vil nakað á sosiala økinum. – Tvørturímóti hava tey mangan herjað á við sparikníninum, har garðurin er lægstur og har tey rokna við, at mótstöðan er veikast

ÁKI BERTHOLDSEN

– Her er onki nýtt. Her er ongin framburður og her er ongin vilji.

Kristian Magnussen, fyrrverandi landsstýrismaður í almanna- og heilsuárum sigur, at uppskotið, sum landsstýrið hevur lagt fram um figgjarglóg fyrri komandi ár sigur henum so mikið sum, at landsstýrið ikki hevur nakrar ætlanir á sosiala økinum.

Vit hava biðið fyrrverandi landsstýrismannin um viðmerkingar til nógv tað størsta útreiðsluokið á figgjarglógini.

Hann sigur, at fyrri tey veikastu í samfelagnum er uppskotið til figgjarglóg eitt vónbrot.

– Her er onki nýtt og ongar ábendingar um, hvat landsstýrið ætlar sær á sosiala økinum.

– Einastu ábendingar, vit fáa, eru tvørturímóti, at landsstýrið ikki ætlar sær nakað sum helst á sosiala økinum.

– Her er ongin menning at síggja, at í summum førum er tað brotið niður aftur, sum vit royndu at byggja upp til frama fyrri tey veikastu í samfelagnum í míni tíð úti í Tinganesi, leggur hann afturat.

– Summi av teimum smáu økjum eru niðarpind. Tí har, sum tað er spart, er har, sum fólk formáa sær minst at mótmæla.

– Tað er eisini harmiligt at síggja, at í summum førum er tað brotið niður aftur, sum vit royndu at byggja upp til frama fyrri tey veikastu í samfelagnum í míni tíð úti í Tinganesi, leggur hann afturat.

Alv og Javni munandi skerd

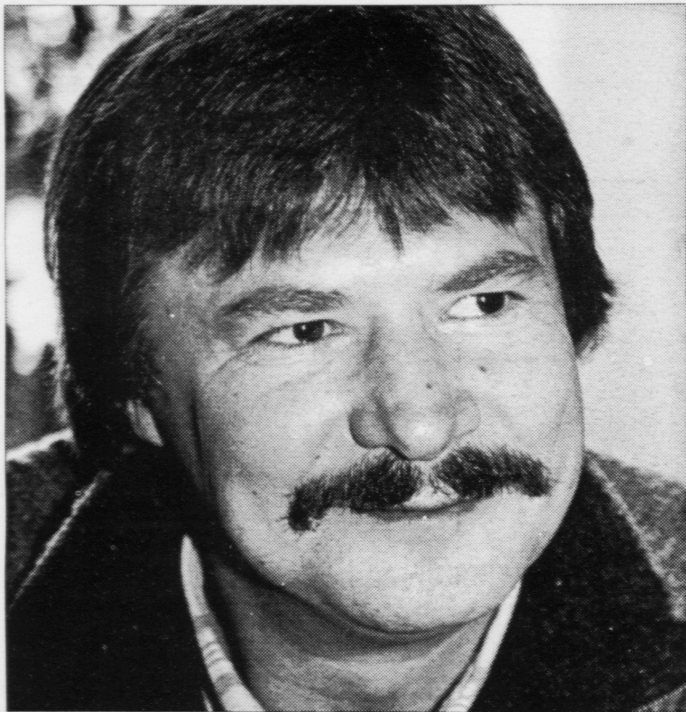
Kristian Magnussen sigur, at t.d. er ætlanin at skerja játtanina til Javna yvir 66%, úr 300.000 krónum, niður í 100.000 krónur.

– Tað skilji eg slett ikki, tí tað er ikki meiri enn tvey ár síðani, at eitt einmælt lögting samtykti, at Javni skuldi hava 300.000 krónur um árið, sigur fyrrverandi landsstýrismaðurin.

Somuleiðis er ætlanin at skerja játtanina til ALV yvir 60%, úr 900.000 krónum niður í 350.000 krónur.

– ALV er eitt verkstað, sum hevur avlamspensjónistar í arbeiði.

– ALV er mangan einasti

– Tað er harmiligt at síggja, hvussu landsstýrið leypir á tey veikastu í samfelagnum við sparikníninum sigur Kristian Magnussen, fyrrverandi landsstýrismaður

møguleiki, avlamspensjónistar hava at sleppa út fyrri dyr og at fáa eitt innihald í einum gerandisdegi, sum kanska er eitt sindur einsligur annars.

– Umframt at koma út í millum fólk, hava tey høvi at forvinna sær nøkur oyru í einum vardum umhvørvi.

– Á figgjarglógini í ár settu vit 900.000 krónur av til ALV.

Kristian Magnussen sigur, at hann veit ikki, hví verulig gongd ikki kom á ALV í ár.

– Men at lækka játtana niður í 350.000 krónur komandi ár er ein merkilig ábending at geva hesum fólkum, sum hava brúk fyrri ALV, tí við teirri upphæddini fær verkstaðið onki gjørt.

Ikki eitt oyra

Kristian Magnussen sigur, at tað ørkymlar hann ikki sørt, at tað er ikki eitt oyra sett av til bústovnar undir serforsorgini.

– Undanfarna landsstýri setti 4 milliónir av til endamálið og eg fái ikki, at ætlanin er at taka játtanina helt

av komandi ár.

Kristian Magnussen sigur, at t.d. tók hann sjálvur stig til at seta eina bygginnevnd til at byggja ein stovn í Klaksvík.

– Runt um landið er nógv brekað, sum hava brúk fyrri einum slíkum stovni. Men har er ikki umstøður hjá teimum at vera. Tí verða tey spakiliga slúsað til Havnar.

– Og av tí at tey koma til Havnar verður ongan tíð „tørvur“ á slíkum stovnum kring landið.

– Eg helt, at einasti mátin at venda hesi gongdini var byggja ein stovn, t.d. í Klaksvík, har tørvur heilt vist er á honum.

Fyrrverandi landsstýrismaðurin sigur, at tann føroyski veruleikin er, at tað mangla stovnar til autistar og nógv onnur brek.

– Tí skilji eg slett ikki, hvussu landsstýrið kann stríka játtanina til bústovnar.

Hann dugir heldur ikki at síggja nakra ábending í figgjarglógini um, at ætlanin er at styrkja eldraføktina,

Letur ikki upp

Kristian Magnussen visir

stóran. Og tí er tað enn meiri óskiljandi, at landsstýrið heldur ikki ætlanir at seta meiri av til endamálið tey komandi árin.

– Heilt fram til 2002 er ikki ætlanin at seta meiri enn hesar somu 5 milliónir av til heim til tey eldru.

Kristian Magnussen sigur, at hinvegin er ætlanin at stuðla eldrasambýlum.

– Men tað er avgjørt neyðugt at játta meiri pengar til røktarheim og heim til fólk í barndómi.

– Tí annars enda sambýlini sum røktarheim burturav.

– Og tá krevjast heilt aðrar upphæddir til sambýlini – eisini til at ansa teimum, enn tær upphæddir sum heimarøktin fær

Fólkapensjónin í stað

Kristian Magnussen sigur, at tað tíværi heldur ikki týkist, sum um ætlanin er at gera nakað við fólkapensjónina.

– Hækkingarnar, sum eru, eru bara vanligar framskrivingar.

– Og vit mugu bara á-sanna, at landsstýrið ætlar heldur ikki at hækka fólkapensjónina komandi ár.

– Tíverri stendur heldur ikki eitt orð í figgjarglógini um, hvat landsstýrið ætlar sær á pensjónsøkinum.

Frádrátturin tikið av

Kristian Magnussen fatar heldur ikki, at stuðulin til upphaldspening er tikið burtur.

– Fyrr kundi upphaldspengar, sum tað almenna áleggði fólk at betala, dragast frá í skatti.

– Talan var um barnapengar til børn undir 18 ár og um upphaldspengar til hjúnaðslaga, tá ið hjún eru skild ella sundurlisin.

Sera ússaligt

Hann visir tó á, at ætlanin er at hækka játtanina til endamálið upp í 5 milliónir komandi ár.

– Men eg haldi, at tað sera ússaligt, at landsstýrið í fyrria lagi ikki hevur latið heimioð upp enn, og í øðrum lagi er tað ússaligt at ætlanin ikki er at seta meiri enn 5 milliónir av komandi ár.

– Tað er ein hópur av fólkum, sum eru meiri og minni óhjálpin, og sum ikki fáa tað umsorgan, tey hava brúk fyrri – og sum avvarðandi tiskil hava alstóran ampa av.

– Tørvurin er ómetaliga

– Tá ið frádráttirnir í skattinum vórðu tiknir av og gjørdir til útgjald, royndi fólkaflokkurin at taka frádráttin fyrri upphaldspengar heilt av.

– Men tað vildu vit ikki og tað endaði so við, at tey, sum tað almenna áleggur at betala upphaldspengar, fáa 50% aftur.

– Men nú tykist tað sum um landsstýrið hevur broytt skattalógina – uttan at leggja málið fyrri tingið, tí nú er frádrátturin fyrri upphaldspengar tikið heilt av.

Kristian Magnussen heldur, at hetta fer at koma ógviliga illa við hjá teimum, sum hava rætt til upphaldspengar, tí tað fer ikki at gera tað lættari hjá teimum at fáa pengarnar – uttan at landsstýrið hevur eina stóra um-siting av tí.

Hann visir eisini á, at játtanin til ung í arbeiði er lækkað eina millión, úr 6 milliónir niður í 5 milliónir.

Ikki okkara trupulleiki

Men skal alt hetta hækkað, sum tú visir á, er tað neyðugt at hækka figgjarglógina.

Skuldi figgjarglógin verid munandi hægri, ella er hetta ein spurningur um raðfesting?

– Tað kann gott vera, at at figgjarglógin skuldi verid hægri.

– Men tað er ikki okkara trupulleiki, tí javnaðarflokkurin víðurkennur, at sum er hava vit brúk fyrri blokkinum.

– Men tað halda ikki øll. – Og tey fara uttan iva seinni at koma í trupulleikar politiskt, um tey samstundis fara at hækka útreiðslurnar nú.

– Sparingar og manglandi játtanir loysa so í hvussu so er ikki trupulleikarnar hjá teimum, sum hava brúk fyrri hesum tænaðum.

Kristian Magnussen sigur eisini, at hann er sera spentur eftir at vita, hvussu stóðan verður í 2002.

– Líka til í 2002 er ætlanin at hækka báði rakstur og fløgur á figgjarglógini.

– Men í 2002 er ikki ætlanin, at vit skulu hava ríkisstuðul úr Danmark. Tá verður áhugavert at vita, hvussu figgjarglógin sær út, leggur fyrrverandi landsstýrismaðurin afturat.

Broyta hvørt ár

Báði Kristian Magnussen, og nógvir aðrir politikarar sera misnøgdur við, at umsitingin í landsstýrinum broytir uppsættingina av figgjarglógini.

Nú í nógv ár er uppsættingina av figgjarglógini næstan hvørt ár.

– Játtanir, sum hava staðið undir einari konto, verða fluttar á eina aðra

konto og nýggjar konto verða stovnaðar til játtanir, sum fyrr hava staðið á øðrum konti.

– Hetta ger tað ómetaliga trupult at lesa figgjarglógina og at samanbera játtanirnar til ávís endamálið við játtanirnar árið fyrri og tað er sera óheppið fyrri tað politisku viðgerðina, halda fleiri politikarar.